Ner 207. ROK 1835. SOBOTA 12 WRZEŚNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 12. miesięczne złp. 5.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Tobiasza Wyz.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Damian i Czesmir.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godz:	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychrometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rózne uwagi
7	27"6 "', 263	† 7° , 9	5"', 95	Pł, Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	
12	6 , 732	† 13 , 6	6, 27	,, mocny	,, ,,	
11 3	6 , 928	† 14 , 2	6, 79	Pł.Zachodni mocny	,, ,,	
9	7 , 012	† 10 , 3	5, 94	,, średni	,, ,,	

WIADOMOSCI KRAJOWE.

KRAKÓW.

Najpiękniejsza pogoda towarzyszyła wczorajszej uroczystości. Tłumy mieszkańców zapełniały wszystkie ulice i otaczające miasto coraz powabniejszą ogrodu postać przybierace plantacye. Równo ze świtem, wystrzały z moździerzy na tarassach Wawelu ustawionych, zapowiedziały mieszkańcom Krakowa rocznicę nadania ustawy konstytucyjnej przez trzy Naijaśniejsze Dwory Opiekuńcze. O godzinie 9tej rano zebrały się cechy z chorągwiami przed gmachem władz rządowych, dla towarzyszenia w przejściu uroczystem do starożytnego kościoła P. Maryi. Wszystkie władze administracyjne i sądowe, tudzież członkowie szkół i uniwersytetu zebrali się także; poczém Senat rządzący otoczony cechami, na czele władz miejscowych i licznie zgromadzonego obywatelstwa udał się do kościoła P. Maryi na uroczyste nabożeństwo; gdzie przy assystencyi milicyi krajowej, która od wielkich drzwi świątyni aż do presbiteryum formowała szpaler, odbyła się Msza S. a muzyka wykonała jedno z znajznakomitszych dzieł kościelnych. Cała świątynia pańska napełnioną była wewnątrz mieszkańcami obojej płci, a tłumy otaczały ją do koła.

Podczas obiadu u Naczelnika rządu Jaśnie Wielmożnego prezesa Senatu Wielogłowskiego, na który JJW. Rezydenci Naijaśniejszych Trzech Dworów i wiele obywateli zaproszonych było, wznoszono toasty za zdrowie Naijaśniejszych Monarchów, opiekujących się naszą krainą, za pomyślność wolnego miasta Krakowa i jego okręgu, oraz wiele innych do uroczystości dnia tego zastosowanych, przy odgłosie wojskowej muzyki i huku z moździerzy około bramy Floryańskiej ustawionych. O godzinie piątej wieczorem liczna publiczność zgromadziła się na plantacye do przedmieścia *Wesoła* dotykające, gdzie także uczta dla ludu przygotowaną była. Gdy się zmroczyło aleje oświecone zostały i równocześnie uilluminowano w mieście wszystkie domy rządowe i prywatne. Na domie JW. Prezesa Senatu wzniesione po nad Kraków jaśniały w przezroczu cyfry Trzech Najjaśniejszych Monarchów Opiekujących się naszą krainą. Między godziną 7 a 9 spalone zo-

stały w Cyrku ognie sztuczne, przyczem muzyka wojskowa odgrywała różne sztuki i salwy.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Warszawa 7 *Września.* J. O. księżna małżonka feldmarszałka Paszkiewicza, tudzież jenerał-porucznik Golowin i mistrz obrzędów Zaboklicki wyjechali do Kalisza.

Przed trzema dniami rozstała się z tym światem, Irena z hr: Potockich Łubieńska żona Henryka hr: Łubieńskiego Vice-Prezesa banku Królestwa Polskiego.

Kalisz. Dnia 18 Sierpnia na obszernej równinie między obozami, oglądał N. Pan flankierskie dywizyjony i instruktorską komendę 3ciej dywizyi jazdy. Wszyscy oficerowie podoficerowie i żołnierze tych oddziałów w wielkim galopie podejmowali z ziemi wianki, przesadzali przez rowy i baryery, strzelali do celu z zadziwiającą zręcznością i nacierali na siebie wzajemnie. Doskonałe wyjeżdżenie koni, wzorowa zręczność i zwinność pp. officerów, podoficerów i żołnierzy zwróciły uwagę N. Pana. Wszyscy podchorążowie tego oddziału awansowali na miejscu na oficerów, podoficerom zaś J. C. M. wydać rozkazał po 10 a żołnierzom po 5 rubli assyg: Po południu N. Pan w towarzystwie W. ks. Michała, Feldmarszałka Paszkiewicza, jenerałów hr: Bekendorf, hr: Orłów, Adlerberg, hr: Witt i kilku innych jenerałów i Fligeladjutantów wyjechał do szląska na Wrocław.

Petersburg 27 *Sierpnia.* Rozkazem dziennym Cesarskim z d. 1 b. m., mianowany pułkownik półtawskiego pieszego puku Moroczyński, pomocnikiem wojennego naczelnika województwa Krakowskiego w królestwie Polskiem.

W Kazaniu, z drukarni uniwersyteckiej wyszła z podprasy gramatyka Mongolska, przez Jozefa Kowalewskiego. Tamże wkrótce rozpocznie się drukowanie Chrestomatii mongolskiej tegoż autora.

Odessa 17 *Sierpnia.* Statek parowy *Newa*, przybył d. 16 o godzinie 11 wieczór ze Stambułu w 53 godzinach; znajduje się na nim około 2 milijonów rubli w złocie. Także 11 podróżnych i wiele towarów. Ostatnią podróż ztąd do Stambułu, odbył w 45 godzinach.

Chmura szarańczy ciągnąca od północy, przechodziła wczoraj przez nasze przedmieście; część zatrzymała się wieczorem w Lustdorfie.

Wrocław. List ze Szlązka z d. 18 sierpn: podaje następujące krótkie opisanie miejscowości obozów: »W środku Szlązka leży góra Sobótka (Zopten) zwana, której szczyty wzniesione są do 3000 stóp nad powierzchnię morza baltyckiego. W około tej góry są płaszczyzny. Na północnej stronie góry, a zwłaszcza u jej podnóża, leży wieś Bielawą zwana, a na jej polach wystawiono obóz z namiotów i chat dla blizko 8 do 10,000 piechoty. W około tego obozu, w półkolu, którego średnie przecięcie półtory mili niemieckiej wynosi, rozkwaterowanych jest blizko 24 do 30,000 piechoty, artyleryi i jazdy, które codziennie prawie ćwiczą się w broni. Ta massa wojska tworzy oddział szósty wojska pruskiego, pod dowództwem szefa prowincyi Szlązka, jenerała-lejtnanta de Zieten. Od góry Sobótki w równym kierunku na wschód-północny i w oddaleniu na mil sześć leży na drugiej płaszczyznie miasto Lignica. Tam piąty oddział wojska pod dowództwem jenerała-lejtnanta de Grollmann rozstawiony jest podobnież jak szósty, to jest 8 do 10,000 ludzi stoi w obozie, a reszta wojska rozkwaterowana około niego. Obóz ten rozwinięty jest w prostym kierunku na wschód o milę od miasta, w blizkości jeziora Kunickiego. Po skończonych popisach obu oddziałów z osobna i po odbytych ćwiczeniach, oba wojska bliżej siebie przystąpią. Ich stanowiskiem będzie góra Pitschen zwana, w blizkości Konradswalden, o milę i ćwierć na północ od Swidnicy. Oba oddziały wojska przedstawiając na mających

zajść tam manewrach dwie armije nieprzyjacielskie, działać będą na przeciw sobie. Ponieważ w obozach tych jest około 60,000 zgromadzonego i czynnego wojska, więc popisów jego nie należy nazywać wstępem do rewii kaliskiej, ale raczej pierwszym jej aktem.

Dnia 18 *Sierpnia.* W téj chwili wszystkie prawie wojska opuściły Wrocław; ostania dywizya stojąca załogą w tem mieście, wyruszyła 16 b. m. do obozu pod Beilau. Najjaśniejsi Monarchowie i inne dostojne osoby przybędą 3 września, dla znajdowania się na rewii 6go korpusu pod Beilau. Na 8 i 9 dzień września spodziewają się liczniejszego zjazdu monarchów, książąt i jenerałów, niż był kiedykolwiek, nie wyjmując nawet 1813 r.

Lwów 25 *Sierpnia.* Jego Cesarsko Królewsko Apostolska Mość najwyższem postanowieniem swojem w celu wykształcenia do handlu absolwowanych uczniów lwowskiej szkoły realnéj, zezwolić raczył na założenie naukowego kursu handlowego przy tutejszéj szkole realnéj, a oraz raczył zezwolić, ażeby powiększona naukowym kursem handlowym lwowska szkoła realna miała na przyszłość tytuł: »Realnéj i handlowéj Akademii« i ażeby bezpośrednio podlegała rządowi krajowemu. Kurs ten naukowy rozpocznie się z d. 1 września r. b., jako z początkiem roku szkolnego, i wykładane będą: nauka handlu, umiejętność rozpoznawania towarów, nauka utrzymywania ksiąg kupieckich, rachunki merkantylne, jeografija handlowa, historya handlu, wreszcie handlowe i wexlowe prawo.

Wiedeń 26 *Sierpnia.* Postanowieniem radcy wojennego, podwyższoną została płaca officerom niższym i żołnierzom załogi wiedeńskiéj.— Z różnych okolic donoszą, że pomiędzy bydłem i owcami grassuje zapalenie sledziony, z powodu panującéj suszy.— Spór izb węgierskich, czyli N. Cesarz Austryacki co do Węgier przyjmie nazwę Ferdynanda Igo czyli też V, został już ukończony, gdyż N. Cesarz uwiadomił izby, że się jako Król Węgierski Ferdynandem V nazywać będzie.

Paryż 30 *Sierpnia.* Wiadomości z Sevilla są bardzo niepomyslne dla rządu hiszpańskiego, mała ilość wojska tam zostającego, połączyła się z rewolucyonistami, i uwięziła swoich oficerów podejrzanych o sprzyjanie Karlistom. Cała okolica poszła za przykładem Sevilli i poslali tamże deputowanych dla utworzenia Junty centralnéj prowincyi. Sagastibelza z odniesionéj rany pod Mendigorria uleczony został.

Z Bajonne donoszą pod d. 22 że korpus posiłkowy portugalski z 12 batalijonami piechoty 1000, jazdy i 3 bateryi artylleryi składający się, wszedł pod Zamora w granice hiszpańskie.

Tygodnik legitymistów *Conservateur* przestał wychodzić, nie czekając nawet ostatecznego przyjęcia prawa drukowego.

W domu slawnego drukarza Firmina Didot w Paryżu, wybuchnął niedawno pożar, którego mimo największej usilności zgasić nie było można. Oprócz wielkich zapasów papieru, zgorzały także nieocenione didotowskie *Stereotypy.* (Jestto gatunek czcionek nieruchomych, zlanych w jednę tablicę 1/4 cala grubą, do potrzebnego formatu stosowną. Takiemi tablicami drukują się dzieła ważne, po których się wielo-licznego nakładu spodziewać można.) Ogień był tak wielki, iż go na ośm mil francuzkich widać było.

Bruxella 22 *Sierpnia.* W Antwerpii czynią doświadczenia, ażeby oświecać to miasto gazem z żywicy.

Rząd tutejszy zrobił układ z rządem francuzkim, względem przedłużenia linii telegraficznej z Paryża przez Lille idącej, aż do Antwerpii. Koszta budowy przyjął na siebie rząd francuzki.

Słychać, że zawiązuje się tu towarzystwo, mające na celu kupno dóbr po skasowanych klasztorach hiszpańskich.

Barcelona 21 *Sier:* Dziennik *Vapor* rozstrzyga pytanie: *Kto Hiszpanii prawa dyktować winien?* Ciałem prawodawczem mówi dziennik musi być reprezentacya narodowa, dzisiejsze zaś kortezy nie posiadają tego cha-

rakteru. Izba Procerów nie reprezentuje nikogo; Izba zaś Prokuradorów w prawdzie z dobrze myślących osób złożona, reprezentuje tylko część narodu, gdyż przez samych uprzywilejowanych stosownie do prawa z 20 maja 1834 roku wybraną została. Nowe więc prawa wyboru albo też przyjęcie ustawy z 1812 r. są konieczne. Dalej powstaje na wniosek odłączenia królestwa Arragońskiego gdyż zdaje się że Kastylija usiłowania Arragonii dzielić i wspierać będzie. W ostatnim tylko razie, gdyby Kastylija nie usłuchała głosu ludzkości, środek ten stałby się niezbędnym. GPS

Lizbona 15 *Sierpnia*. Zamiar zaślubienia księcia Carignani z Królową, już upadł a to z powodu że ten odebrawszy wychowanie we Francyi, przejął się anti-angielskiemi zasadami, coby spowodowało że Anglija na niego obojętnemby patrzała okiem. Ministrowie przedstawili już nowego kandydata, 19letniego księcia Sasko-Koburskiego, synowca Króla Leopolda i księżny Kent a tem samem i krewnego księżniczki Victorii. Książe ten ma wiele posiadać przymiotów tak wysokiemu powołaniu właściwych.

Sztokolm. Redakcya dziennika tutejszego »Nya Argus» oskarżona o znieważenie rycerstwa i szlachty, przez zastosowanie do nich wyrażeń znieważających i upadlających; przez sąd już po raz drugi uniewinnioną została. Osmielona tym wyrokiem powtarza swoje już od 12 lat powzięte przekonanie, że dopóki się trzy istniejące nieszlacheckie stany z sobą nie połączą, dopóty żadnej dla kraju niemasz nadziei, ażeby położyć koniec przemożnemu panowaniu kasty uprzywilejowanych. Połączenia się takie stanów nieszlacheckich miały już miejsce na ostatnim sejmie.

Stambuł 30 *Lipca*. Książe Miłosz spodziewany tu jest w każdej chwili. Konieczne domaganie się jego przyjazdu ze strony Porty, i sprzeciwianie się temu reprezentantów serbskich, każą się domyślać że podróż jego do stolicy bardzo musi być ważną. Zdaje się że Sułtan porozumie się znim o Bośniję, która teraz tylko pozornie Sułtanowi hołduje, i lada chwila za niepodległą ogłosić się może; Serbija oprócz tegó niezmiernie jest oburzoną na Bośniję, i sam nawet Miłosz prosił już o pozwolenie zbrojnego wkroczenia do Bośnii, gdyż napady jej na Serbiję i Austryę przybierają coraz większe znaczenie, i mają nawet do rozdwojenia Porty z Austryą przyczynić się.— Przyjaciel Miłosza Widszit mianowany został paszą Bośnii, a dawny pasza Daud skazany jest na wygnanie do Domotica, gdzie po bitwie pod Pułtawą Karol XII Szwedzki przemieszkiwał. Z Teheran donoszą że Szach Perski zaraz przy wstąpieniu na tron odznaczył się sprawiedliwością, gdyż pierwszego ministra Kaimakan znanego z okrucieństwa i zdzierstwa skazał na zagłodzenie, przez zamurowanie go w więzieniu. Jego dzieci, krewni, stronnicy i słudzy także uwięzieni zostali, a majątek ich na skarb zabrano. Wojska tureckie Sułtana w Albanii na wszystkich punktach pobitemi zostały. Porta przypisuje winę tamecznemu gubernatorowi i oddała naczelne dowództwo Muszirowi Achmed dowódzcy gwardyi Sułtana. Syrya także zagraża Sułtanowi, i tam korpus posiłkowy wysłany zostanie. Tafil Busi, który nie dawno na czele powstańców zostawał i przez nich odpędzony został, pozyskał tak dalece względy Sułtana, że mu dowództwo oddzielnego korpusu powierzył. W Elbasan, Cavaja i innych miejscach były także zaburzenia, wskutku których urzędników Sułtana wymordowano. Pomiędzy mieszkańcami Cimarry panuje także wielkie oburzenie, i co chwila mogą wybuchnąć niespokojności. Nowe posiłki tureckie wyruszyły już do Albanii na pomoc oblężonemu baszy w Skutari. GPS.

Doniesienia.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od 11 *do* 12 *Września*

Stetler Wilhelm, Withoft Jan obydwa z Pruss, Olechowski Paweł, Stamirowski Tomasz Ob:, Weihold Emilia, wszyscy z Polski, Turski Ignacy Ob:, Turski Maxymilian, Wielopolski Bolesław, wszyscy z Galicyi.

WYJECHALI Z KRAKOWA.

Hechnel Amalia do Pruss, Ogonowski Józef do Polski, Banoschek Edward do Polski.